

²² 'Herv. Israëlspecialist ds. J.H. Grolle halve eeuw predikant', in: *Reformatorsch Dagblad* 13-1-1973, 2 op: www.digibron.nl.

²³ A.J. Bronkhorst, 'Herinneringen aan ds. Johan Hendrik Grolle' in: *In de Waagschaal, Tijdschrift voor Hervormd Nederland*, 23 maart 1974.

²⁴ J.H. Grolle, 'Postscriptum', in: *Kerk en Israël* 14 (1960) nr. 3 (maart), 43.

²⁵ Cor Buenk woonde bij Jo om de hoek, in de Sarp-hatiestraat (J.J. Grolle aan auteur, Zoetermeer 29 januari 2015).

²⁶ Een drietal predikanten was geselecteerd voor de vacature. 'Obbink bekeek het drietal en gaf het parool uit: "Op Grolle stemmen, die ken ik nog, die zegt in ieder geval precies wat hij denkt..."' A.J. Bronkhorst, 'Herinneringen aan Ds. Johan Hendrik Grolle'.

²⁷ Cf. H.J. Selderhuis, 'Abraham Hellenbroek', in: W. van 't Spijker e.a., *Oude schrijvers, een kennismaking*, Houten 1997, 233-249.

²⁸ J.H. Grolle, 'Eenheid en Israël', in: *Kerk en Israël*, 15 (1961) 2 (febr.) 22.

²⁹ 'Ds. J.H. Grolle gaat 7 jan. Jubileren. Hij werkt nu onder Israël's volk hier te lande', in: *Utrechtsch Nieuwsblad*, 55(1948) nr. 206 (3 jan.), op: <http://kranen.hetutrechtsarchief.nl>, d.d. 20-03-2012.

Predikantschap

Op 28 december 1922 trad Jo in het huwelijk met Cornelia Buenk (1900-1984),²⁵ dochter van de hierboven genoemde ds. Jan Buenk. Tien dagen daarna, op 7 januari 1923, werd Grolle als predikant van de hervormde gemeente te Sloten (Friesland) bevestigd. Hij was toen pas 23 jaar. Tweeëneenhalf jaar later (1925) volgde een beroep naar Hillegom en drie jaar later, op aanbeveling van uitgerekend Obbink²⁶ naar Utrecht. Hier werd hij verbonden aan de Nicolaikerk (1928-1947). Huisbezoeken in zijn wijkgemeente gaven een indruk van de dagelijkse zorgen van zowel het Utrechtse proletariaat als de bekommernis om het eigen zielenheil van de bevindelijke vromen. Vreugdeloze, zwaartillende, angstige mensen die – in de ogen van de op een 'warm' geloof gestelde Grolle – volledig kwijt waren waar het in het evangelie om ging. Via Elim was hij in aanraking gekomen met het opkomende evangelicalisme, dat de blijdschap van het leven in de Geest uitdroeg. Dat deed Grolle ook, op zijn eigen manier en in verbinding met een kohlbruggiaans opgevatte confessionele theologie. Als consulent in Maarssen werd hij geacht te catechiseren uit het vragenboekje van de piëtistische scholasticus Abraham Hellenbroek (1658-1731). Toen hij merkte dat Hellenbroek verschil maakte tussen de uitwendige roeping door het gepredikte Woord en de inwendige roeping door de verlichting met de Heilige Geest,²⁷ '... werd het mij [Grolle] te gortig...dat moet er inderdaad nog bij komen, dat Woord en Geest van elkaar worden losgescheurd.' De volgende week zou hij de Heidelberger gebruiken. Helaas verscheen er geen enkele catechisant, omdat de kerkenraad de consulent niet langer vertrouwde...²⁸ Hij genoot van zulke confrontaties, en ging met een typerende mengeling van humor en vasthoudendheid in de tegenaanval. Grolle zelf vertelt in een interview:

Er is een geslacht van misdadige predikanten opgestaan in onze Hervormde Kerk die in deze kwestie willens en wetens de gemeente misleidt...wanneer het ooit in onze kerk tot leertucht zal komen, verdienen deze predikanten het duizendmaal meer zonder vorm van proces afgezet te worden dan zij die communist of pantheïst zijn...God zij onze arme kerk genadig...²⁹

Om deze mensen te helpen greep hij terug op Kohlbrugge, wiens Woordtheologie lijnrecht stond tegen 'dit verbijsterend subjectivisme'. De vraag luidde niet: 'hoe kom ik in de hemel?', maar: 'Hoe wordt vandaag Gods wil gedaan in mijn omgang met mensen?'³⁰